

De Minister van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
25 augustus 2023

Ons kenmerk
4767564

nota

Besluit acute zedenonderzoek minderjarigen van leeftijd
0 tot en met 15 jarigen

1. Aanleiding

Begin april heeft DGRR in overleg met Politie, OM en NFI besloten het forensisch onderzoek bij minderjarige slachtoffers van zedendelicten, dat tot maart 2022 vrijwel volledig door het NFI werd uitgevoerd, de komende jaren door LOEF B.V. te laten uitvoeren. Dit besluit is eind april kenbaar gemaakt aan LOEF en GGD GHOR. Laatstgenoemde partij had deze onderzoeken ook willen doen, maar kon niet overtuigen dat zij hier in voldoende mate toe in staat zijn. In mei en juni hebben nog enkele gesprekken plaatsgevonden tussen DGRR en GGD GHOR om het besluit toe te lichten. Het is nu tijd om de Tweede Kamer te informeren over de gekozen meerjarige oplossing.

2. Geadviseerd besluit

Het verzenden van de brief waarin het besluit staat opgenomen om de acute zedenonderzoeken minderjarigen, in de leeftijd van 0 tot en met 15 jaar, voor de periode van 2024 tot en met 2027 aan LOEF op te dragen.

3. Kernpunten

- De doelstelling van het genomen besluit is om een duurzame inrichting van deze acute zedenonderzoeken minderjarigen te garanderen in een stelsel forensische geneeskunde dat kampt met een groot tekort aan capaciteit van forensisch artsen.
- LOEF heeft de onderzoeken ondervangen toen er een noodsituatie ontstond nadat het NFI aan had gegeven deze onderzoeken niet meer te kunnen uitvoeren. LOEF heeft op dit moment een contract tot eind 2023.
- LOEF heeft een goede kwaliteitsborging en beschikt over een gespecialiseerde poule van deskundigen om deze acute zedenonderzoeken uit te voeren.
- Politie en OM zijn positief over het LOEF en de kwaliteit van de onderzoeken en samenwerking.
- Er is gekozen om de partij te kiezen die op dit moment bewezen heeft de onderzoeken uit te kunnen voeren. Deze overweging is gebaseerd op het overheidsprerogatief, waarbij de overheid een opdracht niet hoeft aan te besteden conform de aanbestedingswet.
- De andere partijen (GGD-GHOR en NFI) zijn niet in staat om de onderzoeken op dit moment uit te voeren. De risico's daarvan zijn dat ze niet gegarandeerd operationeel zijn om de onderzoeken in 2024 wel uit te voeren.

4. Toelichting

- Begin vorig jaar heeft het NFI moeten besluiten om het acute zedenonderzoek bij minderjarigen niet meer uit te voeren wegens een acuut tekort aan forensisch artsen.
- Begin maart 2022 is er een dringend verzoek gedaan aan de GGD GHOR om onderzoek van de kinderen in de leeftijd van 0 tot en met 15 jaar van het NFI over te nemen, maar hier kon de GGD GHOR niet in voorzien.
- Het LOEF, het Landelijk Onderzoeks- en Expertisebureau FMO, heeft ervoor gezorgd dat er sinds het voorjaar van 2022 deze zedenonderzoeken wel konden worden uitgevoerd als vangnet tot een duurzame inrichting zou zijn gevonden.
- Een duurzame inrichting van de acute zedenonderzoeken minderjarigen is van groot belang gezien de kwetsbaarheid van de groep en de specifieke vereisten die aan deze onderzoeken worden gesteld.
- Op 13 oktober 2022 is er tijdens het ketenplatform met alle ketenpartners van forensisch onderzoek (NFI, OM, politie, DGRR) besloten om naast de GGD GHOR ook het LOEF en het NFI te vragen om een voorstel te doen voor een duurzame inrichting en borging van het acute zedenonderzoek bij minderjarigen in het kader van een marktverkenning. Dit, omdat op dat moment niet duidelijk was of de GGD GHOR per 1 januari 2023 een passend voorstel operationeel zou kunnen hebben.
- Het contract met LOEF is verlengd tot eind 2023 om de continuïteit van de zedenonderzoeken bij minderjarigen te waarborgen.
- De deadline voor de voorstellen van de duurzame inrichting voor de acute zedenonderzoeken minderjarigen was 31 december 2022 en alle partijen hebben hieraan voldaan.
- Omdat er nu voorstellen van meerdere partijen (GGD GHOR, NFI en LOEF) op tafel lagen, is er is een adviesaanvraag gedaan voor het inkooptraject bij het Inkoopuitvoeringscentrum IUC DJI, dat ook het NFI ondersteunt bij inkoop en aanbestedingen.
- Conclusie van IUC DJI, gesteund door de bedrijfsjurist van J&V, is dat sprake is van een overheidsprerogatief. Acut zedenonderzoek bij minderjarigen staat – evenals forensisch onderzoek in het algemeen – ten dienste van de in ons rechtssysteem aan de overheid voorbehouden strafrechtelijke opsporing en vervolging van overtredingen en misdrijven. De Commissie Hoes constateerde in haar Advies *'Toekomst voor de forensische geneeskunde'* te dien aanzien dan ook al dat deze functie een zwaarwegend publiek belang dient en daarmee voorbehouden dient te zijn aan de overheid.
- De omstandigheid dat sprake is van een overheidsprerogatief betekent niet dat het noodzakelijk is dat de betreffende activiteiten ook daadwerkelijk door de Staat zelf worden uitgevoerd. Belangrijker dan 'wie' voor uitvoering zorgdraagt is immers met name de beschikbaarheid van onderzoekscapaciteit en de kwaliteit daarvan. Externe partijen zoals LOEF en de GGD'en en de Centra voor Seksueel Geweld (CSG's) zijn daarom nadrukkelijk betrokken bij de voorbereiding van de besluitvorming. Vanwege het overheidsprerogatief hoeft de uitvoering van deze onderzoeken niet te worden aanbesteed.
- Op basis van dit juridische kader is geadviseerd om een partij te kiezen die op dit moment in staat is deze onderzoeken uit te voeren conform de gestelde kwaliteitscriteria.
- De conclusie na bestudering van de voorstellen was dat alleen LOEF daadwerkelijk kan garanderen dat zij per genoemde datum de onderzoeken kunnen uitvoeren conform de eisen die Politie, OM en NFI hieraan stellen.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
25 augustus 2023

Ons kenmerk
4767564

- Er is tevens een tekort aan forensische artsen bij de GGD, waardoor een noodmaatregel is ingevoerd. Ondanks de noodmaatregel lukt het niet in alle regio's tijdig een schouwarts ter plaatse te hebben. Daarmee staat de beschikbaarheid van artsen bij GGD-GHOR onder druk.
- Om deze redenen is er op 4 april 2023, in samenspraak met de ketenpartners, besloten door DGRR om het acuut zedenonderzoek bij minderjarigen (0 tot en met 15 jaar) voor de komende 4 jaar op te dragen aan het LOEF. Hiervoor wordt een overeenkomst tussen DGRR en LOEF opgesteld.
- Dit besluit wordt in de bijbehorende kamerbrief toegelicht. Dit besluit betreft de kinderen van 0 t/m 15 jaar. De 16- en 17-jarigen worden door de GGD'en onderzocht. Of dit in de toekomst ook zo moet blijven wordt de komende tijd bezien. LOEF heeft aangegeven ook deze slachtoffers te kunnen onderzoeken.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
25 augustus 2023

Ons kenmerk
4767564

4.1 Politieke context

Er zijn voorheen twee moties¹ aangenomen rondom de situatie van forensisch medisch onderzoek bij minderjarige slachtoffers. De eerste motie ging over het verkrijgen van een duurzame oplossing voor het uitvoeren van een forensisch medisch onderzoek. Het huidige besluit is hier een vooruitgang in. Tevens is er een motie aangenomen voor een onderzoek naar het tekort aan forensische expertise en om hiervoor een oplossing aan te dragen. In de Kamerbrief wordt geen onderzoek toegezegd, maar de brief maakt duidelijk hoe gegeven het tekort aan forensisch-medische expertise voor deze specifieke onderzoeken een duurzame oplossing is gevonden.

4.2 Financiële overwegingen

De financiële dekking van de inzet van LOEF voor de acute zedenonderzoeken minderjarigen komt uit middelen die DRC aanvankelijk aan het NFI beschikbaar heeft gesteld voor uitvoering van de nieuwe zedenwetgeving. Anders dan eerder was gedacht zal deze wet naar verwachting niet leiden tot een toename in de vraag naar forensisch onderzoek. Bij de consentdelicten is vooral tactisch onderzoek nodig.

4.3 Juridische overwegingen

Gezien het feit dat het overheidsprerogatief van toepassing is, hoeft de Aanbestedingswet van 2012 niet toegepast te worden.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de betrokken ambtenaren worden niet openbaar gemaakt ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

6. Bijlagen

Kamerbrief over het besluit aan de Tweede Kamer.

¹ Een motie van leden Van der Staaij en Bikker (36 200 VI, nr. 81, d.d. 17 november 2022) over het realiseren van een duurzame oplossing voor forensisch medisch onderzoek bij minderjarige slachtoffers van seksueel geweld. Een motie van het lid Mutluer (31 015, nr. 269, d.d. 25 januari 2023) over een verzoek aan de regering om te onderzoeken hoe groot het tekort aan forensische expertise is, hier een oplossing voor aan te dragen en de kamer daarover te informeren.